

OPPILAITOSKOHTAINEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

**Korvatunturin koulu
Savukosken lukio**

SAVUKOSKEN KUNTA
Korvatunturin koulu/Savukosken lukio
Sauherrantie 23 B
98800 SAVUKOSKI

OPPILAITOSKOHTAINEN
OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

OphL 13 §

Arvio oppilashuollon kokonaistarpeesta	
Koulun oppilasmäärä	LV 2016 – 2017 Esiopetus 10, alakoulu 35, yläkoulu 34 *) ja lukio 11 **)
Kuvausta oppilaaksiottoalueesta	Koko Savukosken kunnan alue. (lisäksi tähän esim. elinympäristö, kouluterveyskyselyjen/ TEA-viisarien tulokset, laajojen terveystarkastusten yhteenvedot, terveys- ja turvallisuusselvitysten tulokset, oppilailta/ huoltajilta/ opetus- ja oppilashuoltohenkilöstöltä saatu tieto jne.)
Tehostettu ja erityinen tuki	Ovat vain pedagogisia toimia varten!

*) 35 (7.1.2017 alkaen)

***) 10 (27.2.2017 alkaen)

Yksilökohtainen oppilashuolto	
Oppilashuollon palvelut	<p>Yksilökohtaisia oppilashuollon palveluita tarjoaa kunnassamme kuraattori ja kouluterveydenhoitaja. Koulupsykologin palveluja ei kunnassamme ole, vaan lasten- ja nuorten asioissa psykologipalveluja on saatavilla perheneuvolasta.</p> <p>Tämän lisäksi yksilökohtainen oppilashuolto sisältää monialaisen yksilökohtaisen oppilashuollon, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä yhteistyössä oppilaan ja/tai huoltajien kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kuraattori on koululla paikalla kerran kuukaudessa• Kouluterveydenhoitaja on koululla paikalla keskiviikkona ja perjantaina. Avoin vastaanotto on keskiviikkoisin ja perjantaisin aamupäivän ajan.• Lisäksi kuraattori ja kouluterveydenhoitaja ovat tavoitettavissa puhelimitse ja sähköpostilla.• Kiireellisissä asioissa yhteys on otettava <u>aina</u> puhelimitse. Kiireettömissä asioissa kuraattori on tavattavissa seitsemän koulupäivän, kiireellisissä asioissa viimeistään seuraavan koulupäivän aikana. Kouluterveydenhoitajan vastaanotolle pääsee tarvittaessa avoimen vastaanoton aikana ilman ajanvarausta.• Psykologipalvelut tuottaa perheneuvola. Tarvittaessa terveydenhoitaja tai kuraattori voi ohjata huoltajaa ottamaan yhteyttä perheneuvolaan.• Suun terveydenhuollosta vastaa P-SKTKY:n hammashoito

<p>Monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskeluhuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. • Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan/opiskelijan tai huoltajan kirjallista suostumusta. • Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhuollon kertomuksiin. Kirjauksia laativat asiantuntijaryhmän vastuhenkilö sekä muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Opiskeluhuollon kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi.
<p>Oppilaan sairastuessa koulupäivän aikana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluterveydenhuoltoon ei sisälly varsinainen sairaanhoito. • Äkillisesti sairastunutta lasta ei tule lähettää kouluun, vaan arvion lapsen koulukuntoisuudesta tekee vanhempi. • Oppilaan sairastuessa koulupäivän aikana opettaja on yhteydessä huoltajaan. Mikäli kouluterveydenhoitaja on tavoitettavissa, voi opettaja olla myös häneen yhteydessä. • Jos oppilaan äkillinen sairaus, tai vapaa-ajan tapaturma vaatii lääkärin välitöntä hoitoa, kehoitetaan ottamaan yhteyttä Savukosken terveyskeskuksen päivystykseen, puh. 040 563 7757.
<p>Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kokonaisvastuu lapsen sairauden hoidosta ja lääkkeiden annosta on aina huoltajalla. • Huoltajan tehtävä on tiedottaa koulun opettajaa ja muuta tarvittavaa henkilökuntaa oppilaan sairauksista ja niiden hoidosta. • Oppilaan koulupäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä ravitsemuksesta, hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä oppilaan, hänen perheen sekä kouluterveydenhuollon ja opetustoimen edustajien kanssa. Tarvittaessa voidaan konsultoida tai pyydetään mukaan muita oppilaan sairauden hoitoon osallistuvia terveydenhuollon henkilöitä. • Sovituista asioista, kuten mitä tukea tai hoitoa annetaan, kuka sen antaa ja miten tarvittava seuranta järjestetään, tehdään kirjallinen suunnitelma. • Mikäli oppilaalla on erityisruokavalio, huoltaja toimittaa erityisruokavaliolomakkeen kouluun, josta se toimitetaan edelleen keskuskeittiöön.
<p>Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rehtori p. 0400 291 947 • opettajien henkilökohtaiset yhteydenotot asiantuntijoiden opetuksensa ja/tai luokkansa asioiden hoidossa.

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat	
Hyvinvointiryhmä	<p>Hyvinvointiryhmä vastaa oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Hyvinvointiryhmä kokoontuu vähintään kaksi (2) kertaa lukuvuodessa.</p> <p>Kokoonpano</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehtori • vanhempain edustaja (johtokunnan pj) • henkilöstön edustaja (johtokunnan henkilöstöjäsen) • opiskelijakunnan edustus/lukiolainen • oppilaskunnan edustus/oppilas • erityisopettaja/vararehtori • luokanopettaja/vararehtori • sosiaalisihiteeri/lastenvalvoja • kouluterveydenhoitaja • etsivä nuoriso-ohjaaja • kuraattori (tarvittaessa / voidaan myös konsultoida) • luokanopettaja (tarvittaessa) • aineenopettaja (tarvittaessa), luokanvalvoja • koulunkäyntiavustaja (tarvittaessa) • Asiayhteyden mukaisesti ryhmän toimintaan kutsutaan mukaan muita asianosaisia (esim. poliisi, seurakunnan nuorisotyöntekijä) <p>Toimintakäytännöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointiryhmän kokoontumisista laaditaan vapaamuotoinen muistio, joka on julkinen (koulun oma peda.net -sivu) • Hyvinvointiryhmän toiminnasta vastaa rehtori.
Oppilaat	<p>Esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryhmäyttämistoiminnot (nivelevaiheet) • kiusaamisen ennaltaehkäisy • mielenterveystaidot, elämäntaidot ala- ja yläkoulussa • kerhotoiminta • oppilaskuntatoiminta / opiskelijakuntatoiminta • tukioppilastoiminta • oppilasjohtoinen välituntitoiminta •
Kouluyhteisö	<p>Esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kouluhyvinvoinnista huolehtiminen • oppimisympäristön turvallisuudesta huolehtiminen • koulun hyvinvointisuunnitelma/ yhteisöllinen hyvinvointisuunnitelma/ vuosikello • kouluterveyskyselyjen tulosten hyödyntäminen • koulusiirtymien tukeminen ja niiden toimivuuden kehittäminen (eskarista ekalle, kuutoselta seiskalle, peruskoulusta toiselle asteelle) •

Koulun ulkopuoliset tahot	<p>Tähän kuvataan yhteistyö esim. iltiksen, nuorisotoimen, järjestöjen, seurakunnan, lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja poliisin kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • eskareille ja 1. – 3. –luokkalaisille kohdennettu nuorisotoimen iltis on mahdollinen jokaisena koulupäivänä • nuorisotoimella, seurakunnalla ja järjestöillä on omaa kerhotoimintaa • seurakunnan päivän avaus on perjantaisin vuoroin ala- ja yläkoululla • lastensuojeluviranomainen kuuluu opiskeluhuollon ohjausryhmään ja hyvinvointiryhmään • koulu (asianomainen opettaja tai erityisopettaja) on tarvittaessa aktiivisesti yhteydessä erikoissairaanhoidon kanssa • koululle on nimetty oma koulupoliisi lapin poliisilaitoksessa
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin selvitys	<p>Selvitys toteutettu viimeksi vuonna 2015 syksyllä.</p> <p>Selvityksessä havaitut korjausehdotukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • puutteellinen ilmanvaihto ja siitä johtuva sisäilman laatu kaikissa rakennuksissa • pihavälineiden kunto osittain puutteellinen • autojen liikkuminen piha-alueilla (alapiha) <p>Toimenpiteet toteutettu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuuletusta parannettu korvausilman suhteen • räystäskouruun katolla asennettu lämpövastuksia • pihasuunnitelmaan ja välituntivälineiden uusimiseen on varattu määräraha 2017 talousarvioon. • autojen pysäköinti siirretty B-rakennuksen taakse

Yhteisöllinen oppilashuolto vuosiluokittain	
	<p>Koulu kirjaa oman suunnitelmansa vuosiluokittain esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koko kouluun tai tiettyyn (ikä)ryhmään tai luokkaan kohdentuvia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, seurantaa ym. • tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen • yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä • yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa • yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä
1.lk	Laajan terveystarkastuksen yhteenveto.
2.lk	Laillisuuskasvatus (koulupoliisi)
3.lk	Tietoisku ja SoMe:n käytön säännöistä ja ikärajoista (Parillisina vuosina ennen pääsiäistä Korvatunturin reissu yhdessä 3.-4. luokka)
4.lk	Laillisuuskasvatus (koulupoliisi) (Parillisina vuosina ennen pääsiäistä Korvatunturin reissu yhdessä 3.-4. luokka)
5.lk	Laajan terveystarkastuksen yhteenveto. MOVE- fyysisen kunnon arviointi
6.lk	Kuraattorin teematunnit kutosille pitkin lukuvuotta

7.lk	Nivelvaiheen toimenpiteet syksyllä Suoretki yöretkenä koko luokalle Liikennekasvatustunnit (Liikenneturva)
8.lk	Laajan terveystarkastuksen yhteenveto. MOVE-fyysisen kunnon arviointi
9.lk	Koulutusmessuille osallistuminen valmistaa jatko-opintoihin Leirikoulu ja sen valmistelut yhdessä.

Järjestyssäännöt	
	<ul style="list-style-type: none"> Korvatunturin koulun järjestyssäännöt koskevat luokkia 1. – 9. ja ovat osa opetussuunnitelmaa (päivitetty 2013)
	<ul style="list-style-type: none"> Savukosken lukion järjestyssäännöt
	<ul style="list-style-type: none"> Oman luokan säännöt luokanvalvojan johdolla ovat mahdollisia

Kasvatuksellinen ja kurinpidollinen ohjeistus	
Turvallinen oppimisympäristö	<ul style="list-style-type: none"> Oppimiselle on laadittu myönteinen ja turvallinen ilmapiiri sekä huoltajien kanssa yhteiset kasvatustavoitteet.
	<ul style="list-style-type: none"> Koulun järjestyssäännöt linjaavat koulun toimintakulttuuria.
	<ul style="list-style-type: none"> Oman luokan säännöt laaditaan yhdessä oppilaiden kanssa.
	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat ovat tietoisia epäasianlaisen käyttäytymisen seuraamuksista.
	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaita kuullaan.
	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden osallisuutta lisätään pedagogisin menetelmin.
	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden osallisuutta vahvistetaan aktiivisella oppilaskunta-toiminnalla.
	<ul style="list-style-type: none"> Koulukiusaamista ennaltaehkäistään teemoin ja tempauksin yhdessä oppilaiden kanssa.
	<ul style="list-style-type: none"> Yhteinen kannustava kasvatuskäsitys sekä jokaisen aikuisen välitön ja johdonmukainen puuttuminen mahdolliseen epäkohtaan luovat perustan turvalliselle koulunkäynnille.
	<ul style="list-style-type: none"> Vanhemmat pidetään tietoisina lapsensa koulunkäynnistä, käyttäytymisestä ja mahdollisista seuraamuksista suorien henkilökohtaisten yhteyksien avulla
<ul style="list-style-type: none"> Koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta opettajan tietoon tulleesta häirinnästä tai kiusaamisesta ilmoitetaan niihin syyllystyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle mahdollisimman pian. Koulumatkalla tapahtuneisiin tilanteisiin ei ole suoraa rangaistusoikeutta. 	
<ul style="list-style-type: none"> Opettaja voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan suorittamaan tehtäviään valvonnan alaisena enintään tunniksi kerrallaan. Laiminlyödyt kotitehtävät suoritetaan koulupäivän jälkeen määräyksen antaneen opettajan ohjauksessa tai läksyparkissa. 	

<p>Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käyttöön puuttuminen</p>	<p>Oppilaan tupakointi ja nuuskaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tupakointi ja nuuskaaminen ovat tupakkalain mukaan kokonaan kiellettyjä alle 18-vuotiaille oppilaille tarkoitettujen oppilaitosten sisätiloissa sekä niiden ulkoalueilla. Alle 18-vuotiaalla ei saa olla hallussaan tupakkatuotteita. • Oppilaan tupakoinnista ja nuuskaamisesta ilmoitetaan huoltajalle. • Yli 15-vuotiaan kohdalla koulualueella tapahtuvasta tupakoinnista ja nuuskaamisesta tehdään ilmoitus myös poliisille. Huoltajalle ilmoitetaan, että poliisille on tehty ilmoitus. • Alaikäisen hallussa olevat tupakkatuotteet otetaan haltuun. <p>Alkoholi ja päihtynyt oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle 18-vuotias ei lain mukaan saa pitää hallussaan alkoholituotteita. Samoin huumeiden hallussapito on lain mukaan kielletty. • Opettajalla on oikeus ottaa kiinni oppilas, joka pitää hallussaan laittomasti alkoholia tai huumeita. Pois otettu alkoholi tai huumausaineet on heti luovutettava poliisille. • Päihtynyt oppilas siirretään eri tilaan, mutta häntä ei jätetä yksin. Huoltajaan ja/tai kouluterveydenhoitajaan otetaan yhteys viipymättä. Jos mahdollista, huoltaja hakee oppilaan kotiin. Jos huoltajaa ei tavoiteta, oppilas toimitetaan viivyttämättä saattajan kanssa terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen. • Mikäli oppilas myy tupakkatuotteita, alkoholia tai huumeita, siitä ilmoitetaan välittömästi poliisille. • Oppilaan päihteiden käytöstä tai edellä kuvatusta myynnistä tehdään lastensuojeluilmoitus. • Huoltajalle ilmoitetaan, että on tehty ilmoitus poliisille ja/tai lastensuojeluilmoitus.
<p>Esineiden tai aineiden haltuunotto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 36 d § (30.12.2013/1267) Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita • Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. • Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. • Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä. • Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

Oppilaan tavaroiden tarkastaminen	<ul style="list-style-type: none"> • 36 e § (30.12.2013/1267) Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat • Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. • Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. • Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. • Edellä 3 momentissa säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. • Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.
Haltuunoton ja tarkastamisen yleiset periaatteet	<ul style="list-style-type: none"> • 36 f § (30.12.2013/1267) Haltuunoton ja tarkastamisen yleiset periaatteet • Edellä 36 d ja 36 e §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa. • Edellä 36 d §:n mukaisten voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Edellä 36 d ja 36 e §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.
Haltuunotettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • 36 g § (30.12.2013/1267) Haltuunotettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen • Opettajan tai rehtorin 36 d §:n perusteella haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä. • Edellä 29 §:n 2 momentissa tarkoitetut kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksien ja kaasusumuttimien sekä räjähteiden tulee luovuttaa poliisille välittömästi. • Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden/aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata
Vahingon korvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävässä, koulun opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään (esim. korjaamaan) koulun omaisuuden tai tilan. • Tehtävä suoritetaan valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi. • Tehtävän suorittaminen kestää enintään kaksi tuntia, eikä oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. • Vahingosta ilmoitetaan huoltajalle ja luokanopettajalle/luokanvalvojalle. • Tehtävän suorittaminen otetaan huomioon päätettäessä muista kurinpidollisista toimenpiteistä. <p>(perustuu perusopetuslakiin 35§)</p>
Keskustelu koulun aikuisen kanssa, nuhtelu	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen koulun aikuinen vastaa oppilaiden kasvatuksesta ja ohjaamisesta. • Mikäli oppilaan käytös ei ole asiallista, voi koulun aikuinen keskustellen ohjata oppilasta. Tämä ei ole rangaistus, vaan osa jokapäiväistä toimintaa. Tarvittaessa huoltaja voidaan ottaa mukaan keskusteluun puhelimen välityksellä. • Jotta huoltajalla ja luokanopettajalla/luokanvalvojalla säilyy kokonaiskuva oppilaan käytöksestä koulussa, tulee keskustelua vaatineet tilanteet merkitä muistiin esim. päiväkirjaan. Tarvittaessa tilanteesta voidaan myös soittaa kotiin yhdessä oppilaan kanssa tai erikseen. • Mikäli oppilaan epäasiallinen käytös jatkuu, opettaja voi määrätä hänelle kasvatuskeskustelun.
Kasvatuskeskustelu	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvatuskeskustelussa oppilaan käyttäytymistä tai tapaa toimia pyritään ohjaamaan ja hänen on itse mietittävä rikkomuksensa seuraukset. Oppilaalle opetetaan vastuullisuutta ja vanhemmat otetaan mukaan yhteiseen kasvatustyöhön. Oppilas joutuu välittömästi pohtimaan sitä, mitä hän teki, miksi teki ja miten hän voi korjata tilannetta. Näin lisätään oppilaan vastuuntuntoa. • Kasvatuskeskustelun kulku <ol style="list-style-type: none"> 1. Oppilas kertoo omin sanoin, mitä on tapahtunut ja mikä meni väärin. 2. Oppilas miettii tekonsa syitä ja seurauksia ja esittää itse parannusehdotuksen. 3. Opettaja soittaa huoltajalle ja oppilas kertoo asian sekä sen, miten hän aikoo parantaa käytöstään. Opettaja/aikuinen aloittaa ja lopettaa puhelun. Jos huoltajaa ei tavoiteta, oppilas kirjoittaa samat asiat paperille ja vie sen huoltajalle tiedoksi ja allekirjoitettavaksi. Tiedoksianto palautetaan ao. opettajalle. 4. Kasvatuskeskustelun päätteeksi sovitaan seuranta-aika ja voidaan täyttää ns. KAKE-lomake (vapaaehtoinen).

<p>Oppilaan poistaminen luokasta tai koulun tilaisuudesta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. • Oppilas ohjataan valvottuun tilaan ja poistamisesta ilmoitetaan huoltajalle ja luokanopettajalle/ luokanvalvojalle. <p>Vastarintaa tekevän oppilaan poistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikäli oppilas ei noudata poistumismääräystä, rehtorilla tai opettajalla on oikeus poistaa oppilas. • Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja. • Pyritään siihen, että mukana on kaksi koulun aikuista, joista toinen, jos mahdollista, on samaa sukupuolta oppilaan kanssa. • Voimakeinoja käytettäessä otetaan huomioon oppilaan ikä, tilanteen uhkaavuus, vastarinnan vakavuus ja tilanteen kokonaisarviointi. • Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää. • Tapahtuneesta tehdään kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle. • Tapahtumasta ilmoitetaan myös huoltajalle ja luokanopettajalle/ luokanvalvojalle. <p>(perusopetuslaki 36§)</p>
<p>Jälki-istunto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli oppilas rikkoo koulun sääntöjä toistuvasti kasvatustilaisuuksista huolimatta tai hänen toimintansa on erittäin vakavaa, hänet voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi. • Mikäli oppilas on luvatta pois oppitunnilta, hänet voidaan määrätä jälki-istuntoon tunniksi. • Ennen jälki-istuntoa voidaan yhdessä oppilaan kanssa täyttää seuraamuslomake, josta kopio lähetetään huoltajalle ja luokanopettajalle/luokanvalvojalle. • Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä. <ul style="list-style-type: none"> - Tehtävien pitää olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia. - Tehtävien pitää olla oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin. • Tehtävien pitää olla ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. • Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. <p>(perustuu perusopetuslakiin 36§)</p>

<p>Opetuksen epääminen koulupäivän ajaksi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. (perusopetuslaki 36§) • toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. <p>36 h § (30.12.2013/1267) Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu kurinpitorangeistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi 36 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, järjestetään tarvittava oppilashuolto. • Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36 §:n 3 momentissa tarkoitettua opetuksen epäämisestä. • Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa 36 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden jälkeen.
<p>Kirjallinen varoitus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jos oppilas häiritsee opetusta, muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti, hänet voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. (perusopetuslaki 36§) <p>36 a § (13.6.2003/477) Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräämisaikasta erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. • Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. • Kirjallisen varoituksen antamisesta voi opetuksen järjestäjän niin päättäessä päättää myös koulun rehtori.(30.12.2013/1267) <p>36 h § (30.12.2013/1267) Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu kurinpitorangeistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi 36 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, järjestetään tarvittava oppilashuolto
<p>Määräaikainen erottaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. (perusopetuslaki 36§) <p>36 a § (13.6.2003/477) Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräämisaikasta erottamista on

	<p>yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennen kurinpitörangaistuksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. • Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. • Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n 1 ja 2 momentissa ja 32 §:ssä säädetään, ja lisäksi, mitä jäljempänä 4 momentissa säädetään. • Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. • Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään. • Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustuksesta käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa säädetään lastensuojelulain 24 §:n 2 momentissa. <p>36 h § (30.12.2013/1267) Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu kurinpitörangaistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi 36 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, järjestetään tarvittava oppilashuolto.
--	--

Ohjeistus poissaolojen osalta	
Sairauspoissaolo	<ul style="list-style-type: none"> • Huoltajan tulee ilmoittaa sairauspoissaolosta viimeistään aamulla. Ilmoitus tehdään luokanopettajalle tai luokanvalvojalle. • Oppilaan on itse selvitettävä poissaolon aikana opiskellut asiat ja kotitehtävät. Mikäli oppilas jää sairauspoissaolon vuoksi jälkeen opetuksesta, hänellä on oikeus tukiopetukseen.
Poissaolo kokeesta tai muusta arvosteltavasta suorituksesta	<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli oppilaalla on koe tai muu arvosteltavan työn esitys tai palautus, on huoltajan ilmoitettava oppilaan sairauspoissaolosta viimeistään aamulla. Oppilaan tai huoltajan on sovittava opettajan kanssa kokeen tai muun arvosteltavan työn suorittamisesta poissaolon jälkeen.
Poissaolot muun kuin sairauden vuoksi	<ul style="list-style-type: none"> • Huoltajan on pyydettävä lupa oppilaan poissaoloon. Oppilaan on selvitettävä etukäteen poissaolon aikaiset tehtävät. • Terveystieteiden (hammaslääkäri, terveydenhoitaja, lääkäri) tai oppilashuoltoon (kuraattori, perheneuvola, psykologi) liittyvistä käynneistä ei tarvitse lupaa pyytää, vaan huoltajan ilmoitus riittää. Poissaoloajan koulutehtävistä tulee huolehtia.

	<ul style="list-style-type: none"> • Yhden tai useamman päivän poissaoloon huoltaja hakee lupaa poissaolohakemuksella. • Luvan poissaoloon myöntää opettaja tai luokanvalvoja (enintään 5 pv) tai rehtori (yli 5 pv). Huoltaja ei voi myöntää lapselleen poissaololupaa (Perusopetuslaki § 26, § 35, hallintosääntö § 99). • Lupa ennakkoon tiedossa olevaan poissaoloon on pyydettävä vähintään 3 työpäivää ennen poissaoloa. Useamman päivän poissaoloa suunniteltaessa on hyvä olla jo etukäteen yhteydessä opettajaan tai luokanvalvojaan. Yleisenä periaatteena Sodankylässä on, että koulun loma-aikojen lisäksi voidaan myöntää ylimääräistä yhtäjaksoista lomaa pääsääntöisesti viikoksi. • Mikäli poissaolon syy on huoltajan anoma vapaa tai ylimääräinen loma, vastuu oppilaan oppimisesta tuolta ajalta on huoltajalla.
Seuraamukset luvattomista poissaoloista	<p>1. Luvaton poissaolo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luokanopettaja/luokanvalvoja on yhteydessä huoltajaan. (PoL 36a§) • Jos oppilas on poissa koulusta luvattomasti, seuraamuksena on enintään 2 h jälki-istuntoa. (PoL 36§) • Koulu voi järjestää poissaolosta johtuen 1 h tukitunnin, mikäli katsoo sen tarpeelliseksi. • Koulu ilmoittaa tukitunnin ajankohdan huoltajalle ja hänen tehtävänsä on huolehtia lapsi tukitunnille. <p>2. Toistuva luvaton poissaolo tai poissaolojen määrä 30 h</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huoltaja kutsutaan koululle moniammatillisen asiantuntijaryhmän tapaamiseen ja perheelle tarjotaan tukitoimia. (koulukuraattori, perheneuvola, sosiaalitoimi) (PoL 31 a§) • Mikäli poissaolot jatkuvat, oppilaalle annetaan kirjallinen varoitus. (PoL 36§) • Kirjallisen varoituksen jälkeen koulu voi erottaa oppilaan määräajaksi. Koulu huolehtii koulunkäynnin tuesta erottamisen aikana. (PoL 36§) • Mikäli oppilaan poissaolojen määrä ylittää 15 % pidetyistä oppitunneista, selvitetään, onko vuosiluokan/ kurssin kertaaminen tarpeen opetussuunnitelmassa määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. <p>3. Yhteistyö huoltajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulu toimii yhteistyössä huoltajan kanssa koko prosessin ajan. • Mikäli vanhemmat eivät huoltajina hoida velvollisuuttaan lapsen oppivelvollisuuden toteutumisesta, laki velvoittaa ilmoittamaan asiasta poliisille, mistä voi seurata sakkorangaistus. (PoL 26§, 45§) • Käytettävissä myös lastensuojeluilmoitus. <p>Opettaja/opettajat voivat tarpeelliseksi katsomassaan vaiheessa mennä käymään oppilaan kotona.</p>

Tapaturmien ennaltaehkäisy ja ensiavun järjestäminen sekä tapaturmien seuranta	
Ensiavun järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli oppilaalle sattuu tapaturma koulussa tai koulumatkalla, hän saa ensiavun koululla ja tarvittaessa hänet ohjataan jatkohoitoon terveyskeskuksen päivystykseen puh. 040 563 7757. • Koulutapaturman hoito on oppilaalle maksutonta.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaan sairastuessa koulupäivän aikana opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Äkillisesti sairastunutta lasta ei tule lähettää kouluun, vaan arvion lapsen koulukuntoisuudesta tekee vanhempi. • Tilapäisenä lepotilana käytetään erityisopetuksen tiloja tai nuorisotoimistoa D-rakennuksessa.
Tapaturmien ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun turvallisuussuunnitelman mukaiset toimenpiteet
Tapaturmien seuranta	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutapaturmista tunninpitäjä tai välituntivalvoja ilmoittaa asiasta koulusihteerille tarkan ajan, mitä on tapahtunut ja millaisia seurauksia aiheutui

Koulukuljetusten järjestäminen	
Koulukuljetukset	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalla on oikeus Perusopetuslain 32 §:n mukaan ilmaiseen kuljetukseen jos koulumatka on yli 5 km tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, vaaralliseksi tai rasittavaksi. • Harkinnanvaraista kuljetusta haetaan koulutoimistosta/kouluilta vapaamuotoisella, perustellulla hakemuksella. Hakuaika on lukuvuoden alkaessa elokuussa tai kyyditystarpeen ilmaantuessa. •

Koulun velvollisuudet turvallisuuden takaamiseksi	
Koulun turvallisuussuunnitelman noudattaminen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ohjeistus kriisitilanteiden varalta</i>
Pelastussuunnitelma	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Päivitetään vuosittain pelastuslaitoksen tarkastuksen yhteydessä</i>
Poistumisharjoitukset	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Toteutetaan minimissään kerran vuodessa</i>
Turvallisuuskansion päivittäminen ja siitä tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Turvallisuuskansiota säilytetään rehtorinkansliassa, joka sisältää turvallisuus- ja pelastusohjeistuksen</i> • <i>Turvallisuuskansion päivittämisestä vastaa rehtori</i> • <i>Kansiota päivitetään vuosittain ja muutoksista tiedotetaan henkilökuntaa syksyn suunnittelupäivänä</i>
Kriisitilanteiden valmiusryhmä	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kriisitilanteiden valmiusryhmän jäsenet nimetään lukuvuoden alkaessa hyvinvointiryhmän kokouksessa</i> • <i>Kriisitilanteiden valmiusryhmään voivat kuulua:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Rehtori</i> ○ <i>erityisopettaja</i> ○ <i>terveydenhoitaja</i> ○ <i>koulukuraattori</i> ○ <i>koulunkäyntiavustaja</i> ○ <i>joku muu, kuka?</i>
Kriisitilanteiden valmiusryhmän koulutus	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Valmiusryhmä kokoontuu lukuvuoden aikana vähintään kerran ja käy läpi valmiussuunnitelmaa sekä muut mahdolliset yksikkökohtaiset ohjeet</i> • <i>Muuta koulutusta on usein tarjolla verkossa</i>

Koulun rekisterinpito-ohjeistus ja oppilashuoltokertomusten säilytys	
Rekisterinpito	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rehtori vastaa yksilökohtaisen oppilashuoltokertomuksen rekisteristä</i>
Yksilökohtainen Oppilashuoltokertomus	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oppilashuoltokertomukset kerätään kootusti oppilaskohtaisesti samaan kansioon.</i> • <i>Kansiota säilytetään lukollisessa kaapissa rehtorin huoneessa tai arkistossa.</i> • <i>Kertomukset laitetaan kansioon oppilaan sukunimen mukaiseen aakkosjärjestykseen.</i> • <i>Yksittäisen oppilaan oppilashuoltokertomukset kootaan aikajärjestyksessä. Päälylehdelle merkitään vain oppilaan nimi.</i> • <i>Oppilashuoltokertomuksen mukaan liitetään myös suostumuslomakkeet</i> • <i>Arkistoidaan koulun arkistoon</i>
Tietojen luovutus yksilökohtaisesta oppilashuoltokertomuksesta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>tiedot ovat salassa pidettäviä</i> • <i>Salassa pidettäviä tietoja ei saa luovuttaa sivullisille ellei siihen ole asianomaisen henkilön tai hänen laillisen edustajansa kirjallista yksilöityä suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lainsäädäntöä.</i> • <i>Tietojen luovuttamisesta on tehtävä merkintä: mitä tietoja, kenelle ja minä päivämääränä.</i>

Yhteistyö ja käytänteet kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa – luokka- tai ikäryhmäkohtaiset yhteenvedot	
Yhteenvedojen käsittely	<ul style="list-style-type: none"> • Tietoja saa kerätä ainoastaan riittävän suurista luokista ja asioista, joiden kohdalla voidaan olla varmoja, ettei oppilasta voi tunnistaa (luokkakoko yli 15 oppilasta) • Yhteenvedon kokoaa kouluterveydenhoitaja • Tiedot käsitellään hyvinvointiryhmässä ja kirjataan sen muistioon
Jatkotoimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Tieto auttaa suuntaamaan ehkäiseviä toimia luokka- tai koulutasolla • voidaan kirjata joissakin tapauksissa oppilashuoltokertomuksiin ja ottaa käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä tai tietoja hyödynnetään oppilashuoltosuunnitelman laatimisessa
Tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> • voidaan hyödyntää teemapäivien ja vanhempainiltojen sisältöön (ilmiöt) tai tiedottaa yleisesti.
Vaikuttavuuden arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä tuloksellisuuden tarkastelu

Toimenpiteet oppilashuoltosuunnitelman toteuttamiseksi	
Oppilashuoltopalvelujen suunnittelu	Lukuvuoden alussa.
Arviointi	Oppilashuollon tarpeen ja tarjonnan toteutumisen arviointi lukukausittain. Hyvinvointiryhmä arvioi kevätlukukauden loppu puolella huhti-toukokuussa.
Seurannasta vastaava taho	Hyvinvointiryhmä
Seurattavat asiat	<p><i>Esimerkiksi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>hyvinvointiryhmän kokousten määrä</i> • <i>oppilaiden poissaolojen määrä</i> • <i>koulutapaturmat</i> • <i>koosteet laajoista terveystarkastuksista luokkatasolla</i> • <i>hyvinvointiprofiilin tulokset ja uusinnan aikataulu (laatuarvioinnin yhteydessä)</i> • <i>oppimistulokset ja tuen järjestäminen (osa-aikainen erityisopetus, koulunkäynnin ohjaus...)</i>
Seurannan aikataulu	<ul style="list-style-type: none"> • väliarviointi tammikuussa • lukuvuoden päätösarviointi toukokuussa
Seurantatietojen käsittely	<ul style="list-style-type: none"> • seurantatietojen hyödyntäminen jatkotoimenpiteisiin tammikuussa • seurantatietojen käsittely lukuvuoden arviointitiedoissa
Seurantatiedoista tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Opetustoimen johtokunnalle • opettajille ja henkilökunnalle • oppilaille • huoltajille • mahdolliset yhteistyötahot